

**Controversiarum Inter Principes Cathedras Divi Thomæ
Doctoris Angelici, Et Scoti Doctoris Svbtilis**

Stümmel, Friedrich

Coloniæ Agrippinæ, 1680

Quæst. III. Sintne in Deo perfectionis attributales, consequenter eorum
inter se, & ab essentia diestinctiones numero infinitæ: ubi an ipsa
attributa in tot concidantur formalitates, circa quot ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84332)

stantia non differt à nostra & *Mastrii* II. cc.

120
Respon-
detur ad
rationes.

Ad rationes ad primam respondeo neg. illud duntaxat fundamentum asserendi distinctionem formalem, quod Attributa sint in Deo secundum proprias rationes formales imperfecto solum & inadæquato conceptu conceptibiles, sed quia ita sunt ibi secundum proprias rationes formales, ut qualibet earum sint disparati ordinis non coeuntes in unam naturam vel Essentiam metaphysicè spectatam, & neutra alteri subordinata, singulæ item sint adæquatè conceptibiles, una non includatur in ratione alterius, cujus contrarium est in prædicatis quidditativis, quarum una includitur in alia, ut ens in substantia, hæc in vivente intellectualli &c.

Ad primam.

Dices: ergo saltem non erit distinctio ex natura rei inter Essentiam & Relationes, quia Essentia Divina comparatur ad Relationes etiam in abstracto sumptas, tanquam quid superius, & ut forma communis & contra relationes comparatur ad Di-

vinam Naturam, ut species illam quidditative includentes: ergo secundum hoc responsum Essentia Divina includetur formaliter in conceptu Relationis. *Respondeo neg. anteced.* & probationem illius, licet enim Essentia sit communis Relationibus originis, non tamen per logicam superioritatem, sed solum per identitatem, unde potius comparantur ad Naturam Divinam ut rationem eam determinantes præcisâ omni pluralitatis imperfectione ad tres Personas, determinans autem, & id quod determinatur ita condistinguuntur, ut neutrum in suo conceptu includat alterum. Sed de hoc alibi.

Ad secundam, responsum est in superioribus, videlicet non qualemunque descriptionem definitionum arguere distinctionem ex natura rei formalem, sed solum earum quæ dantur per adæquatos conceptus. Vide quæ diximus q. I. hujus Controv. fusè sub num. 80.

Ad secundam.

QUAESTIO III.

Sintne in Deo perfectiones Attributales consequenter eorum inter se & ab Essentia distinctiones numero infinitæ, ubi an ipsa Attributa in tot concidantur formalitates, circa quot terminos & objecta verfantur.

S U M M A R I U M.

1. Perperam dicitur Deum nihil esse nisi cumulum infinitarum perfectionum. 122. idque Scoto attribui impossura est. 124.
2. Attributa divina non veniunt distinguenda in

alia pro infinita objectorum multitudine, & multiplici tendentia ad illa quasi in infinitum.

121

A Pud *Vasquez* I. p. d. 10. num. 28. & d. 25. art. 1. *Anonymos* quosdam, qui opinionem affirmativam tutantur, videre licet, quibus & favet *Occam* 4. q. 1. art. 1. l. 8. *Ferrariensis* ad 3. D. *Thomas* contra Gentes. c. 56. S. quantum ad secundum, & ratio esse potest, tum quia infinitum est impertransibile, tum etiam, quia infinita Dei perfectio non videtur posse subsistere, sine perfectionibus numero infinitis, esto beati illas in infinita Essentia unitè & simplici-

ter contentas, omnes distinctè videre non possint, sed cernunt illas ut quid unum, quomodo S. *Bernardus* videtur distinguere perfectiones Dei easque esse infinitas, licet re ipsa unum sint: Multa, inquit, dicuntur, esse in Deo & quidem sanè catholiceque, sed multa unum; alioquin si diversa putamus, non quaternitatem habueris, sed unitatem, quasi dicat multa numero infinita.

* * *

A S S E R T I O

Præterquam valdè probabile sit virtutes intellectuales & morales in Deo non distingui ab intellectu & voluntate Divina, dicendum quod perfectiones Attributales Divinæ spectatæ secundum esse suum absolutum non sint numero infinitæ, consequenter frivole absque ullo fundamento renunciatur distinctio Scotica inter illas in infinitum numero aut infinities in extensum multiplicata, quasi Deus physicè spectatus nihil foret nisi cumulus infinitarum perfectionum ex natura rei formaliter extensivè in infinitum distinctarum.

122

Prima pars probabitur suo loco infra Controv. propria & ex professo de hoc instituenda. Quoad secundam partem insinuat Scotus 4. d. 13. q. 1. ad secundum, versu: *Dico ergo*, & probatur, quia oppositum nulla convincit, nec fingi potest, quæ sint aliæ perfectiones Divinæ, præter infinita Attributa, quæ dicuntur transcendentalia, scilicet: *unitas, veritas, bonitas*, aliaque nobis revelata, ut *infinitus intellectus, illimitata voluntas, immensurabiles virtutes, ad intellectum & voluntatem pertinentes, omnisca cognitio, validio, incomprehensibiliter & in infinitum alta & profunda, omnipotentia interminabilis*, & si quæ alia sint, quæ tamen ostendi nequeunt, saltem non sunt numero infinita, & probat optimè Smising Tract. 2. de Deo. d. 1. q. 1. num. 9. cum Vasq. supra, & Suarez ad 1. p. 1. 2. de Attrib. c. 22. num. 25. quia nec ex Scriptura, nec ex traditione hujusmodi perfectionum multitudo colligi potest, nisi otiosè dicas Spiritum sanctum hoc nobis occultasse potius, quam alia Mysteria fidei, quod non putamus esse verum, tum quia infinitas, quæ nobis manifesta est per revelationem vel lumine naturali agnita sufficienter explicatur per infinitatem intensivam tum Essentiæ cum aliarum perfectionum, de qua vide Tom. 2. Controv. 7. q. 1. art. 4. n. 300.

Smising.
Vasquez.
Suarez.

ubi ostendimus quomodo quælibet perfectio Dei sit in infinitum perfecta, intellige, realiter quidem in omni genere, quatenus realiter sibi habet identificata omnia Attributa & omnes perfectiones Dei quidditativas; formaliter verò in suo genere determinato, ut sapientia in genere sapientiæ, iustitia in genere iustitiæ, & sic de aliis perfectionibus Divinis.

Qualiter verò per S. Bernardi testimonium opinioni oppositæ nihil accedit roboris, vide similiter Tom. 2. Controv. 4. q. 2. art. 1. 2. & 3. Controv. 8. q. 4. ubi patet cur ita sit locutus contra Gilbertum, contra quem ibi disputat dicens quasi per excessum, alioquin si diversa putamus, non quaternitatem habueris, sed centenitatem.

Probatur Assertio secundò per conclusionem sequentem. Tertiò quoad ultimum probatur per dicta Controv. 9. q. 4. in digressionem consecrata sub Assertionem tertiam, ubi docuimus falsò imputari Scoto & suis Scholæ, quasi teneat collectionem omnium perfectionum constituere Deum metaphysicè spectatum.

ASSERTIO

ASSERTIO II.

Attributa Divina quæ perfectionem aliquam important, spectata penes multiplicem tendentiam & habitudinem ad varia objecta nequaquam pro infinita multitudine eorum, circa quæ versantur in Attributa quasi partialia & numero infinita subdividenda aut distinguenda veniunt.

125

Probatur: quia non unus intellectus, una voluntas & una daretur in Deo omnipotentia, & sic de cæteris perfectionibus divinis, sed numero infinita forent, quod est absurdum. *Anteced.* patet, quia illæ perfectiones infinitas dicunt tendentias ad creaturas possibles, intellectus infinitas haberet scientias, quia scientia simplicis intelligentiæ circa infinitos versatur terminos, & quatenus per scientiam visionis terminatur ad creaturas actuales, esset Attributum parziale contingens, utpote contingenter Deo competens, voluntas Divina in infinitum esset multiplicata, quia infinitas habet complacentias, omnipotentia ut est principium Angeli alia esset ut est principium muscæ, immensitas Dei esset subdividenda semel in formalitatem qua coexistit terræ, in aliam quo coexistit mari, aliam qua coexistit cælo, & iterum in aliam, qua se extra orbem porrigit, & singulæ formalitates essent contingenter se habentes, quia Deus non necessario necessitate absoluta illis coexistit, sed libere & contingenter, in tot proinde immensitas divina partiretur formalitates contingentes, quot creaturæ respondent scientiæ visionis, seu quot divina immensitas particularibus superexpanditur creaturis, quas *S. Augustinus* respe-

ctui divinæ immensitatis comparat spongiæ, quia illas intimè ubique penetrat & pervadit, imò ipsa Divina Essentia, quæ dicitur pelagus omnium perfectionum non esset una, sed tot, quot habitudines referret ad operationes divinas, quales juxta id *Cyrilli Ierosolymitani Catechisti* 6. ipse unus existens millenas emittit, ac si diceret infinitas, sicque millies differens esset à se ipsa, de qua auctoritate exactè explicata adeas *Tom. 2. Controv. 7. q. 3. art. 3. num. 320. & 324.* & insuper quatenus per eandem formalitatem, ut vidimus q. *præced.* diversas terminat inadæquatos conceptus entis, substantiæ, viventis &c. esset subdividenda à seipsa, quod est absurdissimum, ergo & absurdum erit, Attributum aliquod propter diversas rationis habitudinis subdividui in Attributa partialia, ut videtur innuere *Herincx* citans alios suppresso *Herincx* nomine d. 2. de *Attrib. Divin.* q. 1. num. 4: qui tamen loqui videtur generatim de omnibus Dei prædicatis, sive perfectionem important, sive non, sed negationem vel respectus rationis, qui perfectiones non sunt, ad creaturas actuales & possibles, talia verum est esse infinita, sed non est ad propositum.

